

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 454/2015-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 4. novembra 2015 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], prechodne bytom [REDACTED], t. č. [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Vladimírom Flíderom, Trhová 1, Zvolen, vo veci namietaného porušenia čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj základných práv zaručených v čl. 17. ods. 2, čl. 46 ods. 1 a v čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 2 To 89/2014 z 11. septembra 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 8. júla 2015 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia čl.

2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj základných práv zaručených v čl. 17 ods. 2, čl. 46 ods. 1 a v čl. 50 ods. 3 ústavy rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 2 To 89/2014 z 11. septembra 2014.

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že rozsudkom Okresného súdu Zvolen (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 4 T 30/2014 zo 16. júla 2014 bol sťažovateľ uznaný vinným zo spáchania zločinu krádeže podľa § 212 ods. 1 a 3 písm. b) a ods. 4 písm. b) Trestného zákona (ďalej len „Trestný zákon“) s poukazom na § 138 písm. e) Trestného zákona a z prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Trestného zákona, pričom z dôvodu už aj skoršieho odsúdenia sťažovateľa trestným rozkazom okresného súdu sp. zn. 5 T 48/2013 z 19. júla 2013 bol sťažovateľovi uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 48 mesiacov s výkonom v ústave na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia a tiež mu bol uložený ochranný dohľad na 24 mesiacov. Súčasne okresný súd rozhodol v časti o nároku poškodenej na náhradu škody a vo zvyšnej časti ju s jej nárokom odkázal na občianske súdne konanie.

3. Z dôvodu odvolania podaného obhajcom sťažovateľa, ktorý namietal nesprávne právne posúdenie skutku spáchaného sťažovateľom ako zločinu krádeže, pričom podľa jeho názoru malo ísť o prečin krádeže, ako aj z dôvodu odvolania podaného príslušným okresným prokurátorom, ktorý sa odvolal proti výroku o treste, preskúmal rozsudok okresného súdu krajský súd, ktorý svojím rozsudkom sp. zn. 2 To 89/2014 z 11. septembra 2014 zrušil rozsudok okresného súdu vo výroku o treste a vo výroku o náhrade škody, a to tak, že sťažovateľa odsúdil na úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 36 mesiacov s výkonom v ústave na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia a tiež mu uložil ochranný dohľad na 24 mesiacov, súčasne poškodenú odkázal s jej nárokom na občianske súdne konanie (škodu, ktorú sťažovateľovi uložil zaplatiť okresný súd, sťažovateľ v priebehu odvolacieho konania poškodenej zaplatil, pozn.). Odvolanie okresného prokurátora krajský súd zamietol.

4. Dovolanie sťažovateľa proti označenému rozsudku krajského súdu Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) svojím uznesením sp. zn. 4 Tdo 6/2015 z 29. apríla 2015 odmietol s odôvodnením, že „... dovolaciu námietku obvineného spočívajúcu v tvrdení, že v predmetnej veci konajúce súdy skutok, tak ako bol ustálený na základe vykonaného dokazovania, neprávne právne kvalifikovali, je preto treba považovať z hľadiska naplnenia dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. za irelevantnú.

Z uvedeného je zrejmé, že v rozsahu námietok obvineného [REDAKOVANÉ] nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por. a preto Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 382 písm. c/ Tr. por. jeho dovolanie na neverejnom zasadnutí odmietol.“ (uznesenie najvyššieho súdu bolo sťažovateľovi doručené 15. mája 2015, pozn.).

5. Sťažnosťou podanou ústavnému súdu sťažovateľ namieta nesprávnosť záverov krajského súdu o tom, že ním spáchaný skutok by mal byť kvalifikovaný ako zločin krádeže, a nie ako prečin krádeže, a svoju sťažnosť odôvodnil takto:

„V odôvodnení napadnutého rozsudku odvolací súd okrem iného uvádza na základe akých skutočností mi znížil nepodmienečný trest odňatia slobody uložený mi okresným súdom vo výmere 4 rokov na trojročný trest odňatia slobody.

Pokiaľ ide o moje námietky uvedené v odvolaní, že moje konanie nemalo byť kvalifikované ako zločin krádeže podľa § 212 ods. 4 Trestného zákona, ale len ako prečin krádeže podľa § 212 ods. 3 Trestného zákona, tak v tomto smere poukázal na zjednocujúce stanovisko Trestnoprávneho kolégia NS SR, sp. zn. Tpj 78/2011 z 12.12.2011, z ktorého vyplýva, že konanie, ktorého som sa dopustil je nutné kvalifikovať a naplniť všetky zákonné znaky zločinu krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 4 písm. b/ Trestného zákona. ...

Dovolací súd sa v podstate stotožnil s argumentáciou Okresného súdu, ako aj Krajského súdu v Banskej Bystrici a tento taktiež poukazuje na stanovisko Trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. Tpj 78/2011 z 12. decembra 2011, ohľadom právnej kvalifikácie krádeží vlámaním.

Takúto argumentáciu dovolacieho súdu nemôžem prijať, nakoľko mám vedomosť o tom, že prvostupňové súdy v Banskobystrickom kraji posudzujú obdobné skutky, akého

som sa dopustil ja, ako prečin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a/, ods. 3 písm. b/ Trestného zákona. Na dôkaz svojho tvrdenia predkladám Ústavnému súdu SR v Košiciach rozsudok Okresného súdu v Lučenci zo dňa 12.2.2015, sp. zn. 3T/233/2014.“

6. Vzhľadom na uvedené sťažovateľ žiada „... aby Ústavný súd Slovenskej republiky vyhovel mojej sťažnosti, rozhodnutím vyslovil, že právoplatným rozhodnutím Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 11.9.2014, pod. č. k. 2 To 86/2014 boli porušené moje práva a slobody podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, zrušil sťažnosťou napadnuté uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie. Ďalej žiadam, aby Ústavný súd Slovenskej republiky odložil vykonateľnosť napadnutého právoplatného rozhodnutia, aby som bol prepustený z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý v súčasnej dobe vykonávam v ÚVV a ÚVTOS Banská Bystrica - Kráľova až do opätovného právoplatného rozhodnutia v tejto mojej trestnej veci.“

II.

7. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

8. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom

predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

9. Sťažovateľ napáda svojou sťažnosťou rozsudok krajského súdu sp. zn. 2 To 89/2014 z 11. septembra 2014 po tom, ako najvyšší súd v dovolacom konaní rozhodol uznesením sp. zn. 4 Tdo 6/2015 z 29. apríla 2015 tak, že dovolanie sťažovateľa odmietol. Ústavný súd v súlade so svojou judikatúrou (napr. I. ÚS 611/2014, I. ÚS 563/2014) súc inšpirovaný judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) nepovažoval sťažnosť v tejto časti za oneskorenú, pretože lehota na podanie sťažnosti vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu z 11. septembra 2014 je považovaná za zachovanú (pozri rozsudok ESLP z 12. 11. 2002 vo veci Zvolský a Zvolská verus Česká republika, sťažnosť č. 46129/99, body 51, 53 a 54).

10. Pokiaľ ide o rozsudok krajského súdu, ústavný súd vzhľadom na svoju doterajšiu judikatúru považuje za potrebné v prvom rade pripomenúť, že nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu iba vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00).

11. Krajský súd svoj rozsudok vo vzťahu k námietke sťažovateľa odôvodnil takto:

„Pokiaľ ide o námietky obžalovaného, uvedené v odvolaní o tom, že jeho konanie nemalo byť kvalifikované ako zločin krádeže podľa § 212 ods. 4 Tr. zák., ale len ako prečin krádeže podľa § 212 ods. 3 Tr. zák., tak tu v zhode s tým, ako to vo svojom rozsudku uviedol už aj prvostupňový súd, krajský súd poukazuje na zjednocujúce stanovisko trestnoprávneho kolégia NS SR, sp. zn. Tpj 78/2011 z 12.12.2011, z ktorého vyplýva, že konanie, ktorého sa obžalovaný dopustil, je nutné kvalifikovať a naplniť všetky zákonné znaky zločinu krádeže podľa § 212 ods. 1 , 4 písm. b/ Tr. zák. Tvrdenia obžalovaného, že súdy SR sa tohto stanoviska nedržia a rozhodujú inak, tie hodnotil odvolací súd ako účelové, nemajúce oporu v dôkazoch a odporujúce práve tomuto zjednocujúcemu stanovisku NS SR. Z tohto dôvodu preto kvalifikáciu tak, ako konanie obžalovaného kvalifikoval prvostupňový súd, uznal za správnu a v tomto smere potom sa s odvolaním obžalovaného stotožniť nemohol.“

12. Zo zjednocovacieho stanoviska trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu sp. zn. Tpj 78/2011 z 12. decembra 2011 vyplýva:

«Predseda trestnoprávneho kolégia požiadal podľa článku 15 ods. 3 Rokovacieho poriadku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky o písomne vyjadrenie k posudzovaným otázkam všetky krajské súdy, Špecializovaný trestný súd v Pezinku, Ústavný súd SR, Ministerstvo spravodlivosti SR, Generálnu prokuratúru SR, Ministerstvo vnútra SR, Akadémiu Policajného zboru v Bratislave, Slovenskú advokátsku komoru, Právnickú fakultu UK v Bratislave, UMB v Banskej Bystrici, UPJŠ v Košiciach, Paneurópsku vysokú školu v Bratislave, aj katedru trestného práva trnavskej univerzity v Trnave.

Z rozpravy na rokovaní trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu vyplynul väčšinový názor, že právna kvalifikácia, ktorá pokrýva väčší počet pojmových znakov (markánt) konania páchatela a jeho následku ako zákonných znakov trestného činu je v pomere špeciality oproti inak použiteľnej kvalifikácii, ktorá obsahuje nižší počet takých znakov (zachytáva menej faktických okolností pre subsumpciu, t. j. pre „vzťahovanie“ právnej normy na skutkovú podstatu). Ak teda obe konkurujúce si kvalifikácie konštatujú, tie isté zákonné znaky a jedna z nich navyše aj ďalší zákonný znak, prednosť má rozvinutejšia kvalifikácia, ktorá výstižnejšie charakterizuje konanie páchatela. Ide o vzťah

špeciality a subsidiarity, determinujúci v takýchto prípadoch vylúčenie jednočinného súbehu trestných činov.

... Preto - ak si páchatel prisvojí cudziu vec tým, že sa jej zmocní, spôsobí tak malú škodu a spácha taký trestný čin vlámaním, naplní zákonné znaky (markanty) zločinu krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 4 písm. b/ Tr. zák., pri použití § 138 písm. e/ Tr. zák. Takéto posúdenie činu jeho podradením pod kvalifikovanú skutkovú podstatu je v pomere špeciality ku kvalifikácii podľa § 212 ods. 2 písm. a/ Tr. zák., ktorá sa použije len vtedy, ak páchatel krádežou vlámaním nespôsobí ani malú škodu (§ 125 ods. 1 Tr. zák.). Takéto aplikačné riešenie je v súlade ako s ustálenými kvalifikačnými pravidlami uvedenými vyššie, tak aj s vecnou logikou zákonnej represie, v kontexte ktorej nie je pri trestnom čine krádeže dôvod na liberalizáciu postihu kombinácie zákonných znakov malej škody vlámaním proti kombinácii znaku malej škody a inej použiteľnej formy závažnejšieho spôsobu konania, uvedenej v § 138 Tr. zák. ...

V zmysle uvedeného teda, ak si napr. páchatel prisvojí cudziu vec tým, že sa jej zmocní, spôsobí tak malú škodu a spácha taký čin vlámaním, pri ktorom neoprávnene vnikne do obydlija iného, bude sa jeho konanie kvalifikovať ako zločin krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 4 písm. b/ Tr. zák. (pri použití ustanovenia § 138 písm. e/ Tr. zák.) v jednočinnom súbehu s prečinom porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Tr. zák. (teda nie aj podľa ods. 2 písm. a/ a naposledy označeného ustanovenia, súbežné uplatnenie ktorého by znamenalo porušenie zásady „ne bis in idem“ v dôsledku dvojnásobného pričítania „vlámania“).»

13. Podľa § 8 ods. 3 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“) „Najvyšší súd dbá o jednotný výklad a jednotné používanie zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov vlastnou rozhodovacou činnosťou a tým, že prijíma stanoviská k zjednocovaniu výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov a zverejňuje právoplatné súdne rozhodnutia zásadného významu v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky.“

14. V súvislosti s uvedeným ústavný súd v prvom rade podotýka, že predmetom konania o sťažnosti sťažovateľa je preskúmanie ním napádaného rozhodnutia krajského súdu v jeho individuálnej trestnej veci z hľadiska jeho ústavnej udržateľnosti v interakcii so základnými právami sťažovateľa, a nie preskúmanie rozhodnutí v iných trestných veciach, ktorých sa sťažovateľ argumentačne dovoľáva. Inými slovami, predmetom konania ústavného súdu je posúdiť, či všeobecné kritériá pre právne posúdenie trestného činu krádeže ako zločinu deklarované najvyšším súdom v jeho zjednocovacom stanovisku boli na prípad sťažovateľa aplikované ústavne akceptovateľným spôsobom. *A contrario* k namietanému porušeniu sťažovateľom označených základných práv v príčinnej súvislosti s napádaným rozsudkom krajského súdu by bolo možné uvažovať iba v prípade, ak by krajský súd aplikoval závery zjednocovacieho stanoviska najvyššieho súdu na prípad sťažovateľa aj napriek tomu, že by zistený skutkový stav, resp. skutkové okolnosti nekorešpondovali s generálne (pre neurčitý počet identických prípadov, pozn.) najvyšším súdom nastavenými kritériami pre právne posúdenie trestného činu krádeže podľa základnej alebo podľa kvalifikovanej skutkovej podstaty.

15. V danom prípade sťažovateľ žiadnym spôsobom nerozporuje, resp. nepopiera v jeho prípade zistený skutkový stav, t. j. že sa dopustil krádeže vlámaním do cudzieho obydľia, pri ktorej spôsobil škodu 683 € (škoda spôsobená krádežou 675 € a poškodením dverí 8 €, pozn.). Takže vzhľadom na to, že všetky dokazovaním zistené a sťažovateľom nepopierané skutkové zistenia týkajúce sa ním spáchaného skutku napĺňajú znaky (markanty) stanovené najvyšším súdom v jeho zjednocovacom stanovisku na to, aby konanie sťažovateľa bolo možné kvalifikovať ako zločin krádeže (t. j. sťažovateľ si prisvojil cudziu vec tým, že sa jej zmocnil pri vlámaní, a spôsobil tak malú škodu, pozn.), nemožno dospieť k záveru, že by na jeho prípad boli tieto závery najvyššieho súdu aplikované neústavne.

16. Pokiaľ ide o ústavnú udržateľnosť záverov najvyššieho súdu vyslovených v jeho zjednocovacom stanovisku, ktoré boli v celom rozsahu implikované do rozhodnutia okresného súdu, ako aj s ním sa stotožňujúceho rozhodnutia krajského súdu, sťažovateľ

vo svojej sťažnosti okrem konštatovania, že napriek tomuto zjednocujúcemu stanovisku rozhodujú iné súdy v obdobných veciach rozdielne, ako to bolo v jeho prípade (diskrimináciu sťažovateľ nenamieta, pozn.), neuviedol žiadne iné vecné dôvody, kvôli ktorým by bolo možné považovať tieto závery za neústavné a z pohľadu ktorých by ústavný súd mal tieto závery podrobiť testu ústavnosti, preto sa ústavný súd touto otázkou ani nezaoberal.

17. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03).

18. Vzhľadom na uvedené možno konštatovať, že závery krajského súdu v napádanom rozsudku sp. zn. 2 To 89/2014 z 11. septembra 2014 sú ústavne udržateľné a podľa ústavného súdu im nemožno vyčítať rozporupnosť, svojvoľnosť a neodôvodnenosť, preto ústavný súd sťažnosť sťažovateľa už po jej predbežnom prerokovaní odmietol ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

19. Keďže sťažnosť bola odmietnutá ako celok a rozhodnutie o zrušení napadnutého rozhodnutia je viazané na vyslovenie porušenia práva alebo slobody sťažovateľa (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy), ústavný súd o tejto časti sťažnosti už nerozhodoval.

20. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti sťažovateľa ako celku bolo tiež bez právneho významu rozhodovať o jeho návrhu na prijatie dočasného opatrenia, ktorým by bola

odložená vykonateľnosť rozsudku krajského súdu sp. zn. 2 To 89/2014 z 11. septembra 2014.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. novembra 2015